

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 27 października 2013 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

W związku z pracami nad planem zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Nieszawska Dolina Wisły PLH040012, wnoszę następujące uwagi:

1. Czy na pewno wszystkie pozycje literatury wymienione w tab. 1 odnoszą się do tego obszaru Natura 2000?
2. Ani rozwój rolnictwa na Zielonej Kępie, ani zagospodarowanie Kępy Dzikowskiej nie sprzyjałyby ochronie obszaru, choćby dlatego, że obie kępy są terenami potencjalnie zalewowymi, a dla ochrony obszaru ważne jest utrzymanie występowania epizodów wezbraniowych na Wiśle. Ewentualna realizacja stancji wodnej i urządzeń rekreacyjnych na Kępie Dzikowskiej wywołałaby zapewne postulaty ochrony tej infrastruktury przed powodzią. Wnosimy, by we wskazaniach do studiów i planów zagospodarowania przestrzennego zalecić wykreślenie sugestii dot. zagospodarowania tych kęp; ewentualnie wskazać, że byłyby one dopuszczalne tylko z pełnym uwzględnieniem zalewowego charakteru terenu.
3. Na mapie rozmieszczenia siedlisk, na będącej jej tłem fotomapie widoczne są zbiorniki wodne wyglądające jak starorzecza, ale nie skartowane jako siedlisko 3150 (np. w okolicy autostrady). Równocześnie podano w tekście, że dane o siedlisku 3150 są pełne i wiarygodne. Prosimy o wyjaśnienie.
Podobnie, niektóre widoczne na fotomapie zadrzewienia wydają się mieć charakter łęgowy, a nie zostały skartowane jako łągi. Granice niektórych skartowanych wydziałów łęgowych (np. 4350 na Zielonej Kępie) nie w pełni znajdują uzasadnienie w obrazie fotomapy. Prosimy o uzasadnienie takiego skartowania.
4. Dane dla jednolitej części wód Wisły od dopływu z Sierzchowa do Wdy PLRW2000212939 wg aktualnej oceny stanu wód podają wprawdzie dobry stan elementów fizykochemicznych, ale umiarkowany (klasa III) stan elementów biologicznych, a ponieważ większość elementów biologicznych nie była badana, to stan ten może być gorszy. Potencjał ekologiczny tego odcinka Wisły jest więc umiarkowany.

5. Dla starorzeczy (3150), łęgów (91E0), ziołorośli (6430) elementem celu ochrony powinno być: *Utrzymanie okresowych nylewów Wisły i okresowego zalewania terenu*. Proszę zwrócić uwagę, że jest to konkretne działanie do realizacji na zaporze we Włocławku (która nie powinna tłumić epizodów wezbraniowych), a nie tylko zjawisko zależne jedynie od czynników naturalnych.
6. W „Raporcie” podano, że zagrożeniem dla ryb są gwałtowne zmiany poziomu wody będące wynikiem zrzutu lub przytrzymania wody na zaporze we Włocławku. Gwałtowne obniżanie poziomu wody w sposób pośredni i bezpośredni wpływa negatywnie na populacje ryb - przedmiotów ochrony (śmiertelność małży, śmiertelność ikry, śmiertelność ryb w różnym stadium). Jak rozumiemy, nie chodzi tu o naturalne wezbrania i niżówki (por. wyżej), ale o sztuczne szybkie zmiany, wywołane zrzutami lub zatrzymaniem wody w zbiorniku. Wnosimy więc o sformułowanie i zapisanie w planie takich zasad pracy zapory we Włocławku, które będą bezpieczne dla przedmiotów ochrony obszaru.
7. Jako działanie ochronne przewidziano „*Szkolenie dla organów wydających pozwolenia wodno-prawne w zakresie istotnych uwarunkowań przyrodniczych [ochrony np. bolenia, kozy, różanki]*”. Prosimy, by wypisać te uwarunkowania, w szczególności opisać – jako element celu ochrony – jakie elementy siedliska tych gatunków powinny być w obszarze zachowane lub odtworzone. Potrzebnym działaniem ochronnym wydaje się zapewnienie, że ew. działania utrzymaniowe rzeki będą prowadzone w sposób nie szkodzący tym gatunkom – proszę opisać, jaki to powinien być sposób; tj. jakie warunki i zasady należałoby zachować podczas takich działań, o ile w ogóle są potrzebne i dopuszczalne. W naszej ocenie powinno być w maksymalnym możliwym zakresie zachowywane naturalne zróżnicowanie morfologii koryta samo-renaturyzującej się rzeki, w tym pływów i odsypów przybrzeżnych i śródnurtowych; powinien być pozostawiany rumosz drzewny na brzegach i w strefie przybrzeżnej rzeki. Do dyskusji, jakie powinno być podejście do pozostałości zabudowy ostrogowej – rozmyte ostrogi są obecnie raczej korzystnym elementem zróżnicowania morfologicznego koryta i w miarę możliwości powinny być zachowywane w takim właśnie, zrenaturyzowanym stanie; ale można rozważać, czy w niewielkim zakresie, część ostróg nie powinna być odtwarzana, by zapewnić trwałe istnienie w rzece związanych z ostrogami mikrosiedlisk.
8. Istotne byłoby zagwarantowanie Planem, że lasy łęgowe (91E0) w strefie zalewowej w tym obszarze nie będą wycinane, np. pod pretekstem „ułatwiania spływu wód” i ochrony przeciwpowodziowej.
9. Istotne wydaje się wykluczenie Planem możliwości pozyskiwania w obszarze kruszywa z koryta Wisły. Jest to ważne bezpośrednio dla siedlisk ryb, ale także pośrednio – dla utrzymania procesów hydromorfologicznych i reżimu hydrologicznego rzeki.
10. W przypadku bobra, wnosimy by zapisać: *Tolerowanie skutków działalności bobrów i umożliwienie naturalnego rozwoju ich populacji. Zabezpieczenie ważnych elementów infrastruktury (np. wały przeciwpowodziowe) przed niszczeniem przez bobry za pomocą środków technicznych*.

z poważaniem